

Kolozsvárti iroda

ffy-ház), a hová a lap szellemi részét
lemények czimzandók.

elöljáró díja:

na. Negyedévre . . . 8 korona.
na. Egy hónapra . . . 3 korona.

szám ára 10 fillér.

kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér hirdetésre 8 fillér. Gyárosok,
kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyiltéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

bort.

Kolozsvár, jul. 7.

Mátyának józan elmé-

Calkozva az ugyne-

Czip szól, hogy a hon-

okságokat áthelye-

a melyekben a

parancsnokságai

lrel kapcsolatban

s nek, hogy az állam-

vezegetek is a hadtest-

ágokzék helyén fogják

ogyatónai körök min-

elő képzelhetetlen osz-

dköek, arról ma már

hr lában van.

tojai már azt, hogy a

akizész országot a ma-

e ekék átförmálni.

emmetlen dolog előttünk,

atonörök felfogása szerint

táram csak azért létezik

Jn katonai urak pa-

őtheghajoljon és min-

nt lekedjék, a mint az

rköek kedvez.

n bi a hitben élnek ezek

psakastollas urak, hogy

ztólóta aképpen van

lga föld maga is ka-

áltadott jelszó szerint

polársadalm?

nát katonai urak szemében

lét hogy mindenkiben

a ai köröket még a

bb eik keresztülvitelé-

is yára arra számít-

kalbojtos urak, hogy ugy

mi a magyar törvényho-

százz jzrul annak a terv-

esviteléhez, a melyről

gtekztünk.

hészert nekik elég az,

nk hóboros terveiket

nyeb tényezői egyse-

jjázzá a szankciót és

eszöket.

tég így menne végbe

ak már szinte végrehaj-

dele tekinteni azt az

lortervet, mely szerint

ile parancsnokságok, no

üetvezetőségek egysze-

ost kerülőnek a had-

kságokkal.

biét, ha szabad kérde-

akardbojtos urak egysze-

rdják, hogy a katonai ér-

követeli és ennek meg

atonai érdek!

a fészkesfülemüle, hogy

rgatni a honvédség és

ség eddigi rendjét?

oi katonai érdek, hogy

ak más, ha még dy

enes is "nat-rue" kélszó-

most ujtották meg a hármasszövetsé-

get, a mely kizárja a háboru lehe-

tőségét.

No, ha háboru nem fenyeget, ak-

kor nem lehet-e a hadsereggel pará-

dézni az eddigi elhelyezkedés sze-

rint is?

Miért kell néhány várost érkeze-

nyen megkárosítani a honvédkerületi

parancsnokságok és üztelvezetőségek

elhelyezésével csak azért mert a ka-

tonai érdek ugy követeli?

Hiszzen mi nem azért élünk ezen

a világon, hogy egyebet katonai érde-

nél ne lássunk, hanem főképpen azért,

hogy országunkat a kulturalis és va-

gyoni megerősödés útján előbbre vi-

gyük és hogy népünket megelégedetté és

boldoggá tegyük.

És mit tesznek ebben az érdekekben

a katonai urak?

Hát egyszerűen lépten nyomon

akadályokat gördítenek a polgári osz-

tály e nemű törekvései elé.

De hát már ebből éppen elég

volt ennyi.

És mi nem képzeljük el a magyar

törvényhozásról, hogy katonai hóbor-

toknak feláldozzák a vidéki városokat

s ezzel újabb csapást mérjenek az

országra.

A kazárokról.*)

Budapest, jul. 5.

Dr. Neuwirth Elek jónévi kassai orvos

az alábbi levelet intézte Bartha Miklóshoz:

Uram!

A mikor a „Kazárföldön” című könyve

megjelent és az arra vonatkozó bírálatok

ismertetve lettek, én is nagy érdeklődéssel

olvastam azt azon üzemeket és nemtelen

csелеkedeteket, miket ott a kazárok a rutén

néppel véghezviesznek és bizton reméltem,

hogy ki nem maradható embezió első tünete

az lesz, hogy ugy a kormány, mint a nezet

egész társadalma, kivétel nélkül, erő-

lyesen hozzá fog látni, gyors és határozott

intézkedésekkel oda fog hatni, hogy az

országot a jövőben ezen káros, minden

izében megméltelyezett elemről meg fogja

övní.

Amennyiben szerény nézetem szerint a

hazai zsidóságnak ethikai és morális ön-

védelmi tekintetben első feladatai ly intéz-

kedést provokálni, én, a ki a nagyságod

által teljesen objektíve leirt, élő tényeket,

ott a helyszínen személyesen átélt tapaszt-

alatok által teljesen beigazoltaknak

találom és azokhoz még sokkal dif-

famálabb, súlyosabb eseteket is fel-

tudnék hozni, e könyvet szélesebb kör-

ben ismerttetem, az abban hangzottak

igazságokat kiemeltem tisztán a célból,

hogy a zsidóság részéről nyíltan egy köz-

leményben hangzottassék ez elemek be-

özönlésének káro olta. Amennyiben Ungár

Miklós ur, helyben gyáros spontán ly köz-

leményt irt és óhajtja, hogy ez a Magyar-

ország-ban világot lásson, én vagyok bátor

Nagyságodnak a cikket mellékelve bekül-

deni azon kérelemmel, méltóztassék azt a

nevezett lapban közléstétetni.

Kittűnő tisztelettel

Dr. Neuwirth Elek,

gyak. orvos.

Itt adjuk a levélhez mellékelte cikket:

Kazár földön.

Ez a czime Bartha Miklós tavaly meg-

jelent művei egyikének. Hogyan került ke-

zeimhez?

Sokat hallottam róla, sokat irtak felőle;

vehemens támadásnak volt kitéve, lelkes vé-

delemben részesült. Elolvastam.

Ama sejtelem, mely eddig csak a köd-

fátyol homályában villant meg egyámban,

testté vált Bartha Miklós tola alatt. Rákfene-

pusztit a nemzeti lét organizmusán s sor-

*) A „Magyarország” tegnapi számából.

vasztja erejét. A rákfénének szerintem csak

egy medicinája van: a kés. Kár, sajnálom,

hogy Bartha e következtetésre csupán utal,

de tariva az antikemitizmus vádjától, le nem

vezeti. Pedig joga lett volna hozzá; a kriti-

kának szent jogánál fogva.

Bartha vádja lehet való és lehet téves,

de eleve az antisemitizmus belyegét rástűni

vétek.

Legkevésbé tehetik azt zsidó hitsor-

sosim, mert a védelem ez esetben identifi-

kálás. Pedig a gaz védelme tilos. Bartha

esengve kéri is a magyar zsidókat, hogy ne

azonosítsák magukat a kazárokkal.

Szó szerint írja: „A zsidóvallásu ma-

gyarokat, akikben oly nagy az érzékenység,

annyi a tudásszomj, a becsűség, a költészet,

a zeneérzék: kérve kérem, ne azonosítsák

magukat ezzel az érzéketlen, tudatlan, am-

biózió nélkül való, durván materialis és mo-

sdatlan fajjal. Ne üldözzék, ne kárhoztassák

Egánt, aki egy szerencsétlen és együgyű né-

pst megmenteni iparkodik ennek a számtól,

elölmes, de erkölcsi tekintetben a vadállatok

nívóján álló szpédéknék karmai köztül.”

Kell ennél több? Nos Bartha még töb-

bet nyújt.

Azt mondja: „Zsidó mindig volt és

mindig lesz; mindenütt volt és mindenütt

lesz. De kazár nincs mindenütt. Kazár név

alatt lengyelzsidót értek. Ezen általános ne-

vet azért nem használom, mert a szerencsét-

len lengyel nemzetet kímélni akarom, hogy

neve ilyen összeköttetésben szerepeljen. És

nem használom azért sem, mert a zsidó szó

vallásfelekezeti forgalom. Még pedig óvakodni

akarok annak a vádnak még a színétől is,

mintha vallásfelekezeti szempontok ve-

zetnének.”

Mit mondjon hát még! Jellemzi a ka-

zárt. „Mindent kiaknászni az utolsó igit; az

embert az utolsó sóhajtság, a barmot az

utolsó nyögésig, a szerszámot az utolsó pa-

rányig, a földet az utolsó barjángig: ez a ka-

zár-gazdálkodás princípiuma.”

Állítása helyességét számos fölsorolt

esettel bizonyítja, vagy ha jobban tetszik, a

számos tudomására jutott eset tételi föllá-

tására kényszeríti.

Műve herminez fejezetből áll, minden

egyes fejezete megérdemelné, hogy külön

foglalkozzunk vele. Helyenkint elragadja a

honfui hæv a költői magaslata emeli. Olvas-

sák e könyvet, olvassák mentül

többen.

Folette érdekes a „kazár alakok” jel-

lemzése. E cikkelyét következő szavakkal

végzi: „Az olvasó figyelmét bizonyára nem

kerülte el, hogy mennyi élelészál, mennyi

fondorlat, mennyi furfang, a koncepczióknak

minő vakmerősége, az ellenakóknak milyen

biztossága nyilatkozik meg ebben sz

esetben.”

A Bartha által elmondott Gottesmann-

Katz esetének ismerem én a pendantját.

Csak az esetetl mondom el; helyet, időt,

nevet változtatok.

Kannengiesser Juda és Borgenicht Je-

remiás Szolyván malomüzemet rendezett be.

Potomáron vásárolták össze a határ minden

űszkök buzáját, a kiselejteztett rozsort, a fel-

maradt árpát. Ebből készítették aztán a tiszta

buzalisztat. A ruténnek ez is jó.

De kalkuluskba hiba csuszott, elszá-

mitották magukat. A mixum compositumot

a rutén gyomra se vette be. 5000 korona

értékű liszt eladatlanul hevert, csak takar-

mányozásnál lett volna hasznavehető. De ez

az eset az érték felének veszteségét jelentette

volna. Van egy eszmém mondja Borgenicht,

eredj asszekurálj be a malmot, a többi az

én gondom.

Eredj te mondja Kannengiesser.

En nem mehetek, mert én már négy-

szer égetem le, de nekem csak egyszer volt

bajoda biztosítással, nekem hisznek még.

És Kannengiesser beasszekurálta a

malmot.

A legközelebbi péntek reggelén Borge-

nicht üzemében több rendbéli mulasztást

István javaslatát, hogy az egyesület élv
fennállása ünnepeztessék meg.

Bartha Gergely indítványára jegyzőkönyvi elismerést szavaztak Dorgó Albert kir. tanácsos elnöknek, ki 30 év óta szakadatlanul munkás tagja az együletnek. Dorgó megköszöni a figyelmet és sajnálatát fejezi ki, hogy nem működhet az egyület testületében ma is azzal az erővel, a mivel 30 évvel ezelőtt munkálkodott. A gyűlés déli 12 órakor, a legjobb hangulatban oszlott hazá.

— **Az Orsz. Közeg. Egyesület kolozsvári osztálya** f. hó 5-én, szombaton tartotta 4-dik tanulmány útját, Maros-Ujvár sósfürdőben. A társaságot a vasutnál Rusnek fürdőgondnok és Békfalvy dr. fürdőorvos fogadták. A rendelkezésre álló kocsikon először a szállodába hajtott a társaság, a honnan a Stefánia-bányák mentek át. Magyarai főmérnök szíves kalauzálása mellett 2 órát töltöttek a természet és az emberi szorgalom a remekművében. Azután a sós-fürdők megismerése és fürdés következett. Ebéd után Teleki Ádám gróf fogadta vendégszerető házában a tagokat, a kik a remekpark és az országzszerle híres pince megismerése után a bájos unó és annak vendégei társaságában a legélvezetesebben töltötték el egy órát. A társaság este 6 órakor Teleki gróf fogatain a szállodába tért vissza, a hol megvesztorázva, a 11 órai gyorsvonattal a legjobb hangulatban érkezett hazá Kolozsvárra.

A tanulmány utban résztvevők azon meggyőződést szereztek Maros-Ujváron, hogy a fürdő vezetősége mindent megtesz, a mi emberi erőfőtelék, hogy az istenadta kincs a szenvedő emberiség javára kiaknázassék. De sajnálatlall konstataitla azt is, hogy a fürdőtulajdonos pénzügyminiszterium nagyon mostohán bánik a fürdőjével, mert azokat a szép és hozzá még nem is tulsókba kerülő terveket, a melyeket Fritz bányatanácsos még 1899-ben végletlen szorgalommal és ügyessérettel kidolgozott, ma sem állandósítja meg. Már pedig Maros-Ujvár minden tekintetben alkalmas arra, hogy belőle nagy fürdőtelep váljék.

A tanulmány ut fényképei, mint az eddigiéi a Schuszer féle főtéri áület kirakataiban ma jelentek meg.

— **Kreith kiállítás.** A gróf Kreith féle szabadságharczi és Kossuth muzeum kiállítását tegnap vasárnap oly nagy számban kereste fel várcunk hazafias közönsége, mint eddig még egyetlen napon sem kiállítás megnyitja óta. A m. kir. államvasutak helybeli gépjármű műhelyének mintegy kétszázötven alkalmazottja családtagjaikkal együtt, ezen felül nagyszámú polgársága városunknak. Örömmel regisztráljuk ezt, mert bizonyos, hogy közönségünk kivétel nélkül érdeklődik a hősk emlékei iránt.

— **A tűzoltási szabályrendelet.** Ehrlinger Lajos városi tanácsos szabályrendeletet szervezett, a melynek segélyével a tűzoltóság ujjonnan való szervezésére a szükséges anyagi erő előterjeszthető. E szabályrendelet szerint a 10 korona házber adótól kezdve, minden ház után mérsékelt illeték volna fizetendő, a mely illeték fedezné a szükséges és 10 ezer koronára tehető kiadásokat. Az illeték beszedése a közadók módjára történne. A javaslatot a holnapi szakkbizottság tárgyalni fogják.

— **Rendőri hírek.** Gondatlan kocsi. A gyorshajásnak majdnem áldozata atadt Kiskassza Zsuzsában, ki a tegnap este csöndesen ballagott haza munkájából a Monostor-utczán. Kis István a Bogár és Szántó borkereskedő cég kocsiára ép arra hajtott. A szerencsétlen asszony ki a figyelmeztetést nem hallotta a robogó kocsi alá került. Sérülései oly súlyosak, hogy lábat valószínűleg amputálni kell. Az első segítséget a mentők nyújtottak, kik a zuzodók bekötése után lekocszára szállították az asszonyt. A gondatlan kocsi ellen a rendőrség bevezette a vizsgálatot. — **Hazárd játékok.** Goldstein Rezső „Házam” kavházában egy hazárd játékos kompániát lepelt meg Mina Kálmán biztos a tegnap éjszaka fel 1 órakor. A bankot és egy csomó magyar kártyát lefoglaltak. A játékosok ellen bevezették az eljárást.

— **Házasságok és eljegyzések** Dr. Kerekes Gyula kir. törvényszéki orvos szombaton tartotta esküvőjét. Hercegg Lila kisasszonnyal, néhai Hercegg Lajos megyei főmérnök és neje néhai Szűcs Anna leányával. Tanúk voltak: Becsek Lajos kir. ítélőtáblai bíró és Hercegg Zsigmond kir. járásbíró.

Dr. Jancsó Ödön magyar-igeni járásorvos szombaton délelőtt esküdött örök hárséget Zsák István táblai bíró leányával, Sorollával. Az esküvő szűk családi körben folyt le. A polgári házasságkötés után Mózes András unitárius lelkész áldotta meg a fiatal párt a menyasszony szűlő házában. Pongrácz Lajos szép és bájos leányát szombaton délután vezette oltárhoz Gerentser László. Esküvő után gazdag lakoma volt a Központi Szállodában.

Dávan f. hó 6-án vezette oltárhoz Kilyén Ferencz aljbíró Mangesiú Hermint, Mangesiú Frigyes kedvelt és művelt leányát. Az esketés a menyasszony nővére, Téglás Gábor főigazgatóné házában, történt a rokonság részvételével. A násznagyi tisztet dr. Balogh Pál Hunyadmegyei tiszti főorvosa és Téglás Gábor teljesítették a vendégek so-

rában dr. Papp Domokos kir. törvényszéki elnök, Borostyán Béláné igazgatóné férjével stb. vettek részt. A fiatal pár Bécsenát Zakammergudba utazott.

Frankl Miksa a Nemzeti baleset biztosító részvényiársaság Kolozsvári tisztviselője jegyet váltott Weisz Honka kisasszonnyal, özv. Weisz Lipóné leányával.

Dr. Szombathelyi Antal ügyvéd a Magyar földhitelintézet ügyésze Budapesten a napokban tartotta eljegyzését Kolozsvárt Szombathelyi Anna kisasszonnyal, özv. dr. Szombathelyi Gusztávné urnő leányával.

— **Színházi statisztika.** A budapesti Nemzeti Színház kapuzárása után statisztikát ad évi működéséről. Eszerint a statisztika szerint színe került 18 új darab és pedig 7 eredeti és (Zivuska: Becsületbír, Gárdonyi Karácsonyi álom, Rákosi: Tagma Királyné, Verő; Kaio, Ferenczi: Pogány Gábor, Guthi — Rákosi: Savok, Martos: Ballassa Bálint) és 10 idegen, köztük 3 ne megész estét betöltő darab. Legtöbb előadás ér a Bor; 30 előadás. Az intézet a lefolyt időny alatt szerzői díjakban az eredeti darabok esti előadásai után 31,181 korona 18 fillér, az eredeti darabok délutáni előadásai után 1780 korona 22 fillér, az eredeti darabok várbeli előadásai után 704 korona 24 fillér, összesen 33,672 korona 64 fillér. Az idegen darabok esti előadásai után 9071 korona -18 fillér, az idegen darabok délutáni előadásai után 915 korona 68 fillér, az idegen darabok várbeli előadásai után 792 korona 52 f. összesen 10,779 korona 38 fillér; együttesen 44,413 korona 2 fillér fizetett ki, a melyből az eredeti művek előadásai után a következő jelentékenyebb összegek jártak: A Karácsonyi álom előadásai után 5615 korona 23 fillér. A bor előadásai után 7095 korona 39 fillér, Pogány Gábor 4000 korona 71 fillér. A savok előadásai után 2359 korona 68 fillér, Endre és Juhanna előadásai után 1531 korona 8 fillér, Tagma királyné előadásai után 2251 kor. 52 fillér.

— **A házi ezred jubiluma.** A Kolozsvárt állomásozó 51-ik számú gyalog ezred parancsnokságról vett értesítés alapján tudomásra hozzuk az érdeklődőknek, hogy az eső idő esetén f. hó 9-én szedán az ezred részére készített zászló svenlése a Mátyás király téren levő r. kab. főtemplomban fog megtartatni. A templomban való belépés csak a kibocsátó meghívók, illetve belépti jegyek előmutatása mellett lesz lehetséges és pedig a kedvező időjárás esetére a Hunyadi téren levő lakanyára szóló meghívók (belépti jegyek) érvényesek. Ezen esetben is felkérjük a t. ez. közönség, hogy legkésőbb reggeli egyegyed 8 órakor a templomban megjelenjen.

Nyáron át az egész fürdőúv alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is ha többször változtatják tartózkodásuk helyét.

— **Árkosi unitárius egyház lelkésze.** Ferencz József püspök, az árkosi népes unitárius egyház lelkészévé Végh Mihály szavai unit. lelkészét nevezte ki. Az „Unitárius Közlöny” e kinevezésről téves nevet közölt.

— **A kolozsvári honvédek közgyűlése.** Az 1848—49-iki honvédek egylete f. évi június hó 13-án d. u. 4 órakor, a Torda-vivodában évi rendes közgyűlést tart, melyre az egylet tagjai meghívotnak. A közgyűlés tárgyai: 1. Előzői megnyitó. 2. Jelentés az egylet működéséről és az előfordult változásokról. 3. Az évi számadás benyújtása annak megvizsgálása és a pénztáros felmentése. 4. Előző, hét alelnök és jegyző választása és a választmány kinevezése. 4. Határozat hozatal, Kossuth Lajos 10-ik születési napjának megünneplése iránt. 6. Eselleges indítványok tárgyalása. A választmánynek július hó 5-én tartott üléséből közhírré teszi az elnökség.

— **Templomszentelés Szentháromságon.** A szentháromsági (Maros-Torda megye) unitárius egyház templomát e héten szenteli fel Ferencz József püspök. A püspök Csifó Salamon titkár kíséretében utazik le a felszentelésre.

— **Megbolgatott ösők** AH—k írja: Felháborító eset hírt közik Gyulafehérvárról. A tudósítás elmondja, hogy a tartariai birtok, amely nemrégiben még az ő Barcsay-család tulajdona volt, az utóbbi időben valami Vulk nevű román ember kezére jutott, a rajta levő családi sirbolttal együtt. Vulk azt gondolta, hogy a régi sirbolttal ékszereket és egyéb drágaságokat talál, neki esett tehát a sirbolttal s a szőszoros értelmeben szétlalta azt. A csontokat — számadok óta oda temekezett Barcsay és br. Jósika családtagjaiak csontjait — felre dobálták, a sirbolt falait pedig szétzedték, hogy a téglákat felhasználhassák. Ezt a galád eljárást megtorlandó, a Barcsay-család bűnvádi följelentést tett a sirbolt hiénája ellen.

— **Új magyar mágánások.** A hivatalos lap mai száma két új mágán családát iktat a gothai almanachba, s egy régi grófi család címet át ruházza a család egyik tagjainak örökbe fogadott fiaira. Az új bárók: kis-csoltói Ragályi Ferencz, kinek a király megengedte, hogy a férőágon kihelt halassa gyermati és kékvői Ballassa báró család előnév családnévével és címerével egyesítve viselhesse, a másik pedig turonnyi Biedermann Rudolf lovaz szentágoti földbirtokos. — Benyovszky Mórca és Rezsőre, Benyovszky Lajos fiaira, kiket Benyovszky Sándor gróf öröke fogadott, átruházta a király a grófi címet.

— **A vetések állapota.** A június szelés, esős, hideg időre minden átmenet nélkül beállott perzselő forróság komoly aggodalmat okozott. Szerencsére, ez az aggodalom eddig alapatlannak bizonyult, mert bár igaz, hogy a rekkenő hőséget felváltott viharos időjárás július 1—3-ig terjedő időben igen sok helyen kártékony jégesővel járt, de általánosságban kielégítő termés várható. Egyes vidékeken, mint Pozsony, Sopron, Tolna, Vaz, Zala és Szepesmegyékben a jég 30—60 százalékra rugó kárt okozott. És e vidékeken, bár a rozsdakevés kárt okozott, tekintve azonban, hogy országsszerle megkéséft az aratás, ebben az abnormális időjárásban a dült buza termése aligba lesz kielégítő. De viszont ezzel szemben a legtöbb helyen ugy az őszi, mint tavaszi vetések és különösen tavasziak, igen szépen gyarapodnak, kedvező fejlődésnek indultak, úgy hogy máris elértek az évszak normális állapotát.

— **Koszoru Janku sirján.** Még 1900 decz. végén történt, hogy három román egyetemi halgató megkoszorúzták Janku sirját a csebei temetőben s egyttal tüntettek is a derék honfitársak a magyarok ellen. A megindított bűnvádi eljárás az ifjak fölmantásával végződött, csak egyet ítéltek elközlük. Tegnap délelőtt ugyanazok az ifjak ismét megjelentek a csebei temetőben, s ujabb koszorú tettek Janku sirjára, hogy — amint a voltártató Hosszu Ferencz ügyvéd hangoztatta — „az igazság diadalmaskodjék”. A koszoru most is ott diszeleg a hazaáruló sirján a közigazgatási hatóságok nem távolítja el, a tüntetők ellen sem indítottak eljárást, nagyobb dicsőséget a magyar nemzeti államnak, amelyet, imo, büntetlenül lehet arcul verni ott és annyiszor, ahol és amennyiszor éppen tetszik.

— **Szenzációzás gyermek-lopás.** Hallatlan s Pitaval bűnkrónikájába illő eset történt M. Váshelyen. Egy hírhedt asszony ellopott az árvaaházból egy kis leányt s nyomtalanul eltűnt vele. Az eset a következő: Szász Ágnes anyátlan-apátlan kis árvt még b. e. Radák Ádámné elhelyezte árvaaházba, jó szíve sugallatától ösztönözve, holott a rendes kora nem volt még meg. A most is csak alig két éves kis leány tartás-díjait a nemes szívű urnő halála után, gr. Wenckheim Mária vállalta magára. Tegnapelőtt megjelent az árvaaházban egy Zalányiné nevű asszony, a ki állítólag „cselédsszerzéssel” foglalkozik, s holmi türegyek alatt, fölhasználva a Wenckheim grófnő nevét is, kivitte az árvaaházból, honnan az árvaanya gyanutlanul kibocsátotta. Azóta a kis leánynak nyomra vesztett. Sényi László, az árvaaház buzgó titkára, a legszelebb körünyomozatot indította meg utána a rendőrség segélyével, de eddig ez nem vezetett eredményre. Miután tartani lehet tőle, hogy a gyereketvalj bűnös cselekedetei felhasználni, Sényi megtette a bűnvádi följelentést.

— **Mikor lesz a koronázás?** Az angol udvari orvosok megállapították, hogy Edvárd király vesebajos. Állapota azonban állandóan enyire javul, hogy a koronázást ez év szeptemberére már hitűzték is. A skót ezredeket hadiparancsnoban augusztus második felére Londonba rendelték. A kormány és a lakosság nagy előkészületeket tesz lord Kitchener fogadására. A dél-afrikai háború hadvezére még e hónapban érkezik Londonba.

— **Mit akar az ezár?** Pétervárról rendkívül érdekes kirt jelentenek, a mely az orosz viszonyok alakulását jellemző villágitásban tünteti fel? E hír szerint Miklós csár miniszterei tiltakozása dacára elhatározta, hogy legközelebb kihallgatást ad kétszáz mindenféle rendű és rangú embernek. Ez az elhatározás egész Oroszországban óriási felűntést keltett. A jelentkezők közt lesznek egyetemi tanárok, politikai foglyok, szerkesztők, írók, liberális gondolkodású emberek, sőt még olyanok is, a kik a rendőri információk szerint gyanusak. A csár miniszterinek meggyilkolása, valamint sok más titkok és elleneségek forrongást eláruló egyéb események bírták arra az elhatározásra, hogy szakítson a régi tradícióval, ő maga győződjék meg róla, mit kellene tenni a nyugalom helyreállítására. Jelentős része van különben a dologban a csárné befolyásának is, a ki mindig azt hangoztatta, hogy mind a két felet meg kell hallgatni. Oroszország sok tekintélyes embere, a kiket mint a csár felvilágosultabb alattvalóit ismersnek, parancsot kapott, hogy jelenjen meg az uralkodó előtt. Meg kell mondanok minden melléklet nélkül, miképpen lehetne a fenyegető forradalmat elhárítani és hogy miféle békés eszközökkel lehetne az alsóbb osztály elégedetlenségét megszüntetni, szükségét enyhíteni, valamint azt is, hogy milyen reformokra volna az országnak szüksége.

— **Elvesztett.** Deák-Ferencz Minorita király utczán végig egy aranygyűrűt tartalmazó zalogezredula. A becsületes megtaláló kérietik átadni tulajdonosának az Ellenék nyomdába.

— **Mit veszettek a burok?** Londonból jelentik, hogy a legujabb kimutatás szerint a bur konzetráció táborokban összesen 20,047 haláleset fordult elő. Ezekből 15,208 tizenkétven aluli gyermek volt. A legtöbb haláleset 1901 októberében történt. Ebben a gyászos hónapban 2461 gyermek és 514 felnőtt halt meg.

Mulatságok.

Népünnepele a Tanító Haza és Tanító-nők Otthona jánára. A kolozsvári Hölgyek Hárbersegélyző Fililregylete évek hosszú sora óta rendezett ünnepeleinyeink oly sok és nagyarányú szíveséget tapasztalt a kolozsvári tanárág és tanítósság részéről, hogy annak viszonzását alkalomadtán már régóta kedves kötelességének és leoravodó tartozásának ismeri. Epon ezért a mult hónap folyamán e nyári szünet előtt tartott utolsó választmányi ülésén elhatározta, hogy legközelebbi népünnepeleének emelésére szíves segitségüket ujra kéri ugyan, de viszonzásul az ünnepele összes leendő jövedelmét felosztja a kolozsvári Tanító Haza, a Mária Dorothea-egylet erdőlyrázi köre s az általa fenntartott Tanítóknő Otthona s a városi Fröbel-gymekert között, mint amely utóbbinak apró növendékei az idei májusi ünnepeleén oly nagysikert arattak s amely híjjával van azoknak a modern óvodai szemléltető eszköznek, melyeknek beszerzése épen a gyermekeknek érdekében var.

Az ilyen ünnepelek rendezése a jövedelmükből támogatott jóékonny egyesületeknek nyújtott segitségen kívül általános szempontból is ádórs és kedves dolog, mert, mint mindenki tapasztalhatta az eddigiekben, a munkásszoty teljes mértékben felfogja annak jelentőségét s a maga ünnepeleek tekinteli, valamint a tanuló ifjúság is, mert csak ezek rendezése után képes magának kis költségen, megérőltetés nélkül lelki világát minden tekintetben kielégítő mulatságot szerezni.

Ebből az okból bizton hiszem, hogy nemes csele vállalkozásunkat most is a régi szíveséggel fogja a nagyközönség támogatni s Kolozsvár város nemes tanári és tanítói kara eddig mindig tapasztalt buzgóságával, most, mikor az ő érdektükben rendezük ünnepeleynket, még inkább segitségünkre lesz annak sikerre juttatásánál.

Az ünnepelelyt szeptember havára terveztük, mivel azonban épen azok, akiknek szíves közreműködésére annak sikere érdekében legnagyobb sulyt fekteték, nyári üdülésre a legközelebbi napokban szétoszlának, nevezetesen egyesületünk választmányának tagjain kívül az összes közép, polgári és elemi iskolák tanári és tanítói testületei, kiket is a nemes csele érdekében teljes bizalommal kérek fel, hogy az annak idején általam személyesen előszóval is kifejezendő kérésem kiretében átadandó jegyeket növendékeinknek eladni szíveskedjenek. Valamint a májusi hóbékörzön, melyet kérésünkre Pap Löw Leontin urnő, a gyermekkert igazgatónője ujból szíves lesz jentkezők esetén bemutatni, részt vett gyermekek tisztelt szűlőit is kérem, szíveskedjenek gyermekeiknek a májusi korzón viselt ruháskáit meg őrizni, őket a korzón leendő ismételt részvételre a gyermekkert igazgatójánál beíratni, hogy ugy szeptemberi, tombolával egybekötött iskolai és népünnepelelynk a kittaótt hármas csele javára ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben az eddigiekénél is fényesebben sikerüljön.

Erzsébet mulatság.

Pompásan sikerült szép mulatságot rendeztek tegnap este a toranavivó épület helviségeiben az Erzsébet este ut javára. A mulatságnak az idő is kedvezett, a közönség pedig zafolással megtöltötte a helyiségeket. A rendezőség élén a mulatság alkalmával a védnöki tisztet Barcsay Domokos urnő töltötte be. Teljes odaadással buzgólkodni láttuk: Szecssina Gézáné, Péterffy Zsigmondné alelnököket, dr. Pataky Jenőné pénztárnokot, Kozma Ferenczné, Vermecher Györgyné, Drex Adolfiné, Kuzsók Istvánné, Stojanovics Györgyné, Tokaji Lászlóné választmányi tagokat. A férfi választmányból a mulatságon a siker érdekében közreműködött dr. Haller Károly a figyelmével mindnre kiterjedő, fáradsáttalan elnök, továbbá Bagaméri Zsombor a gondos ellenőr, Somody István, Nagy Lajos, Kovács János, Polcz Rezső, Koleszár Sándor s a választmánynak még igen sok lelkes és buzgó tagja.

Szecsina Gézáné társaságában megjelent Farkas Ödöné, Solti Felice k. a. Feljegyeztük még a következők neveit: Tompa Kálmáné, Terkál Béláné s leánya, Tessitóri Erminióné és Lenke, Ráta Lászlóné, Ránta Julia, Nagy Sándorné, Nagy Erzsé, Nagy Róza, Szász Mihályné, Szász Marika, Nemes Rózsika, Tokaji Erzsé tanítóknő (Szászvárosról), Gundhart Lipóné, Gundhart Edit, Borsodi Margit, Bálint Lajosné, Debreczeni Gyuláné, Taub Nátháné, Bain Akhillesné, Stekel Józsefné, Simon Lajosné, Simon Katica, Grün Lipótné, Ilyés Erzsike, Szentkovics Irén, Borsodi Ibolyka és Erzsé, Miháisi Mimi, Somody Ila, Balázs Irma, L. Benke Irén, Máthé Marika, Pataki Rozsika, Gurát Iluska, Bodnár Erzsike, Kovács Róza. Bányai Lajosné, Bánrai Izora, Sesták Jánosné, Sesták nővérek, Orcsár Károlyné, Kovács Miklósné, Balogh Józsefné, Vajda Elekne, Jördén Gizella stb. stb.

A mulatság legszebb részénél a rozsa ballett folyamán alatt érkezett meg Klobucar Győző altábornagy, honvéd kerületi parancsnok, a mulatság egyik védnöke. Kiséretében voltak: Szivics vezérkari őrnagy, Karácsonyi és Ránffy vezérkari századosok és Malignovics főhadnagy, dr. Kumák főtörzsorvos. A tábornok élvezettel nézte a jelmeze

öltözött bájos fiatal leánykák gyönyörű táncait. Az altábornagy a késő éjjeli órákig időzött a szép mulatságon.

Major József ezen a mulatságon remek alakításokat mutatott be. Olyan szépek voltak a bemutatott mű táncok, hogy a közönség alig győzött betelni azok nézésével. Percről percre a legbájosabb képek alakultak ki a legyező tánc, a rózsza ballett, az angol-bur tánc jelmezes szereplő a százat meghaladták.

Kolozsvárt ilyen szépen begyakorolt festői alakításokat rég-rég nem lehetett látni. Hasábkot lehetne, ha terünk lenne, ezekről írni.

A mulatságon a négyeseket a tágas, gyönyörűen díszített és fényesen kivilágított teremben mintegy 150 pár táncolt. A mulatság hajnalig tartott. Értékes és felemlíteni való előnye volt a mulatságnak a kitűnő ital. A mulatságon Salamon Vilmos zenélt s általános tetszést aratott.

Közönség köréből. *)

Szombati számunkból kimaradt az alábbi levél, mely így szól:

Az „Ellenzék” Tekintetes szerkesztőségének. Helyt.

A helybeli „Economul” pénzügyi nézetek vezérigazgatója Podoba Vazul ur a Podoba ifj. dr. Andre pör timonateléből kifolyólag általános ismeri Podoba Vazul a „Tribuna” 95 számában jónak látta személyemet is érinteni minék következtében én f. évi június 6-án még Karlsbadból, hová rongált egészségem helyreállítására mentem volt, felkértem a „Tribuna” szerkesztőségét nyit levelem közlésére.

Mint hogy azonban a „Tribuna” szerkesztősége általa ismert indokból úgy látszik, csak a Podoba féle személyeskedésnek, de más hazafias román feleletére tért nem enged, hazafias tisztelettel kérem a tekintetes szerkesztőséget, szíveskedjék becses lapjába nyit levelemnek tért engedni és azt közzétenni méltóztassék. *)

Megkülönböztett hazafias tisztelettel Kolozsvárt, 1902 júl. 24-én.

Papp László.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefonutódításai és stírgöny-levelei.

Roulette-bank.

Budapest, júl. 7.

Kreccsnyai rendőrkapitány az Andrási-uti Dreacher-vendéglőben egy előlélt társaságból álló roulette-bankot ugrasztott szét. A játékosok rémülten menekültek, midőn a rendőrség a bankot lefoglalta.

Egy képviselő halála.

Budapest, június 7.

Schikker József a kereszténységleti képviselő meghalt.

A Kossuth-párt értekezlete.

Budapest, júl. 7.

A Kossuth-párt értekezletet tartott, a melyen Barabás Béla elnökölt. Elhatározták, hogy szeptember 19-ikén, a Kossuth 100-ik születésnapján országos ünnepet tartanak. A párt részt vesz a Kossuth mauzoleum alapkö letételénél. Rákosi Viktor megbízták, hogy fohászt írjon ez alkalomra.

A párt az önálló vámterület érdekében akcióba lép. Debreczenben és Marosvásárhelyen népgyűlést tartanak.

Rabló gyilkosság.

Szegszárd, július 7.

Márton Kálmán szegszárdi vaskezeskedő a halasi vásárról kocsin hazafelé igyekezett.

A szegszárdi vámház közelében ugy éjjeltájt 15 fejsze csapással agyonverték.

A vizsgálat a kocsi Nagy Sándort vette gyanuba.

Megszökött a fogházból.

Kassa, júl. 7.

Az itteni ügyészség másodemeleti fogházából Rajkovszky Szaniszló hírhedt betörő — lyukat vágva — megszökött. Ma elfogták.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölő szerkesztő és lapitáladonos:

MAGYARY MIHÁLY.

*) E rovat alatti közleményekért a felelősség a hirtelítőre illet.

*) Nyit levelet szonyitnak.

173-1902 végig sz.

1-1.

Arverési hirdmény.

Alulírt kiküldött bir. vajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvari kir. törvényszéknek 1901 évi 10129 sz. végzésével dr. Ifj. Sipos Gábor ügyvéd által képviselt Kolozsvarmegyei dr. pénztár felügyelőjére, Nyerges Andrást és társait alperesek ellen 170 korona követelés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtást folytán alperesektől lefoglalt és 691 kor. becsült ingóságokra a moci kir. bíróság 1901 V. 275/5 számú végzésével az arverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán és pedig mocsos Nyerges Andrástól 1902 július 9-én d. e. 8 órája és Muresán Juonál Tothánál leendő megtartása határidővel 1902 évi július hó 9-ik napján délután 2 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt u. m. Nyerges Andrástól 1 ténen borjuval, 1 szekér, szőna, 1 sorlás, törökbuza, 8 veka buza, Muresán Juon a kinél 2 ténen, 23 bárányzó juh és 2 bárány a leg- többet igényőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becs- áron alul is fognak adni.

Felhívom mindazokat, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtó követelését megelőző kielégítés-hez jogot tartanak a mennyiben részükre a foglalás koráb- ban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből bi nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az arverés meg- kezdéseig alulírt kiküldöttől vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni, a törvényes következmények terhe mellett el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdménynek a bíróság táb- láján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Mocsos, 1902 évi június 19.

Ferenczy,
kir. bírósági végrehajtó.ELADÓ BÉRHAZ
kerttel.

Kitűnő helyen 8 évig adómentes. Jövedel- mez 6000 koronát. Bankteher 70.000 korona 5 százalék mellett. Eladó oly feltétel mellett, hogy a bankteheren felüli vételért a jelenlegi tulajdo- nos egy lakrészen lelakhassa.

Ajánlatok csak július 15-ig fogadtatnak el. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal. 3-3.

Kiadó szálloda.

Petrozsényben egy teljesen berendezett és jó karban lévő szálloda,

a „Bukarest” szálloda,

a mely egy éttermet, egy ivótermet, egy kávé- házat és hét vendégszobát foglal magába, teljes berendezésével együtt és a hozzá tartozó épüle- tekkel bérbe vehető. 7101-1

Értekezhetni Wágner Gyulával Pet- rozsényben.

Hirdetések

a legolcsóbb árban

felvételnek a kiadó-hivatalban!

Társ kerestetik.

Egy nagyobb vidéki városban egy már 6 év óta fenn- álló üzlet, mely a múlt évben 80.000 koronát forgalmazott 25 százalékos tiszta jövedelem mellett, terjeszkedés céljából társat keres 10.000 korona készpénzzel, mely befektetés az üzleti követeléseken kívül, még a 23000 korona ér ékű letár- al is biztosított. Csak komoly ajánlatok lesznek figyelembe véve a mely H. M. 25 jellege alatt e lap kiadóhivatalához küldendő. 649. 17-x.

Hatóságilag engedélyezett
Erdélyrészi Ingatlan és Jelzálog

forgalmi és adásvételi intézet.

Kolozsvar, Unió-utca 21 szám.

Eszközöl törlesztése kölcsönökét földbirtokokra és bér- házakra 10-50 év közötti időre a legmagasabb összegig. 4% konvertálás belyeg és illetékmentes. A kölcsön földhitel intézet által a kikötött határidő előtt fel nem mondható; köl- csönvevőnek azonban jogában áll azt a kikötött határidőn belül is tetszése szerinti részletekben vissza fizetni. — Kölcsön esz- közléséhez bemutatandó a hiteles telekkönyvi kivonat és ka- tasteri birtokviszola.

Elvállal továbbá erdő, földbirtok, házak szóval minden üzlet eladásá, megvétele, valamint haszonbérletekre vonat- kozó megbízások.

Levélleli megbízásokra azonnal válaszlatatik.

Eladó ház és birtok Zilahon.

Lakház, áll 4 lakszobából, konyha, kamara sat., egy teljesen berendezett boltbelsőből és nagy kertből.

Földbirtok 18 hold szántó és kaszálóval tagosított, a város közvetlen közelében.

Szőlő teljesen beültetve és pincze ugyanott.

Külön-külön akár együttesen szabad kézből elköltözés miatt olcsón eladó, — a vételár részletekben is lefizethető.

ELADÓ

Kolozsvar egyik nagyforgalmu főterén egy 15 évre adómentes 10%-ot jövedelmező új emeletes ház.

Bankteher 60 ezer korona. Az egyességi szerinti vételár letételekben is lefizethető. A 10%-os jövedelem biztosított.

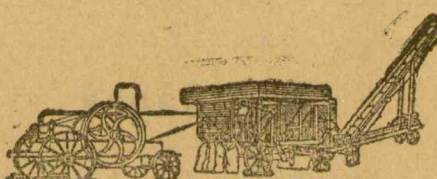
Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal szolgáltat fentti intézet.

3. 45-x.

KÁLLAI LAJOS

Budapest, VI. ker., Gyár-utca 50 sz.

ajánlja 1-100 lóerőig legjobb gyártmányú, villamos öngyuj- tóval ellátott

benzin motor és
benzin-lokomobil,

valamint
spiritus motorjait
gazdasági, iparésma-
lom célokra.
Legkedvezőbb fi-
zési feltételek és teljes
jótállás legolcsóbb és
biztos fizetéért.

A jelenkor legköltségtesebb és legeggy-
szerűbb motor cséplő készlete.Egyedül létező legújabb találmány
Önműködő ellenőrző és biztosító szelep.

A főtengely önműködő körkörös elmozdítása van beren-
dezve, mi által az egész cséplési idő alatt csak egyszer
látandó el olajjal.

A motorok menet közben gyors vagy lassú járatra be-
állíthatók.

Legújabb motorcséplőkészletemnél
fűtő vagy gépész teljesen felesleges.Benzinlokomobilok szabadalmazott ket-
tős tisztító cséplőkkel állandóan üzemben
láthatók!Legújabb motorjaim terjesztése érdekében gőzgé-
peket esetleg cserébe veszek. 267. 24-36

Árjegyzék és költségvetés ingyen.

Motor erőre

berendezett szakszerű mechanikai műhelyben
ugy a kerékpárok javítása, emallírozása, nikke-
lezése, mint bármely fajta varrógép és azok egyes
részeinek pótlása, gyorsan és olcsón elkészül.

Egy kitűnő zajtalan járású
uj

Singer varrógépet

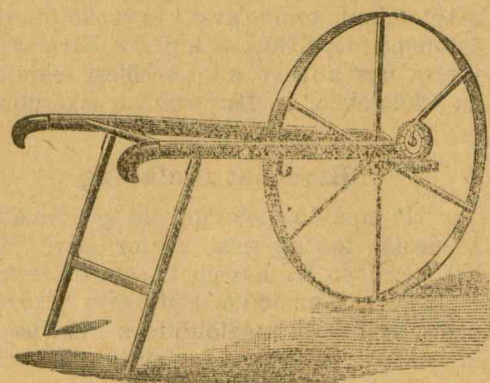
melyen a legfinomabb selyemtől a legvastagabb
posztóig, sőt bőrt is lehet varni, tíz évi jótállás-
sal 35 frt készpénzért adok. Régi kerékpá-
rokat veszek, esetleg becserelek és ki is kölcsö-
nözök bármily rövid időre.

Kényelmes kerékpáriskolámban bárkit meg-
tanítok 6 koronáért kerékpározni. 487.
Nagy képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldök.

Kérve a n. é. közönség szíves pártfogását
BERNÁTH E. SÁNDOR

Varrógép, kerékpár nagy raktára és hangszer üzlete.
A m. kir. posta és táv. szállítója KOLOZSVÁR.

Telefon 412. Vashid mellett.

A STADEL K.-féle
szab. földművelő talyigával

bárki egyedül,
a legrovidebb
idő alatt vo-
nalnyi pontos-
sággal meg-
mérheti a leg-
nagyobb föld-
területeit.

A tökéletes
órámű folytan

minden tévedés ki van zárva.

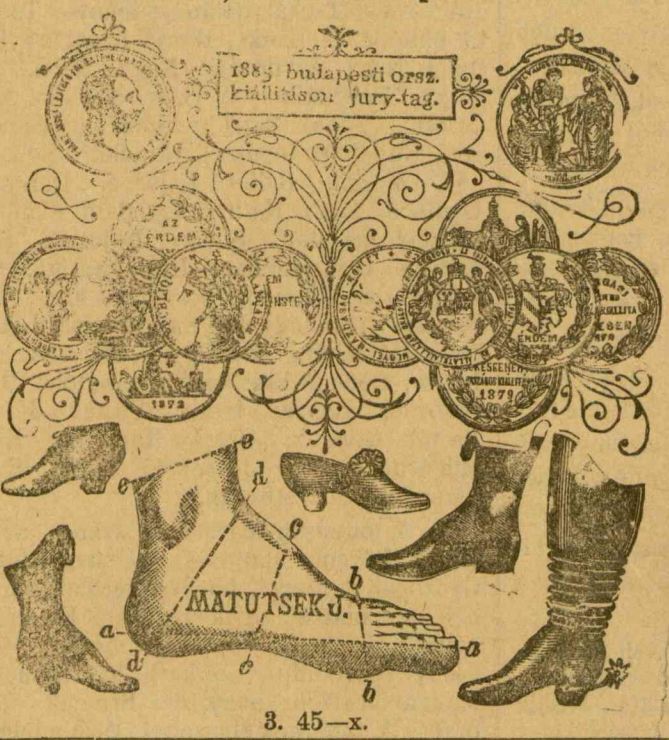
Egy talyigának az ára 40 kor.

Megrendelhető az erdélyi részek egyedüli
képviselőjénél: „Gazdasági Iroda” (Fe-
renczy Dezső) Jókai-utca 4 sz., dél-
előtt 9-12 óráig. 317. 44-50.

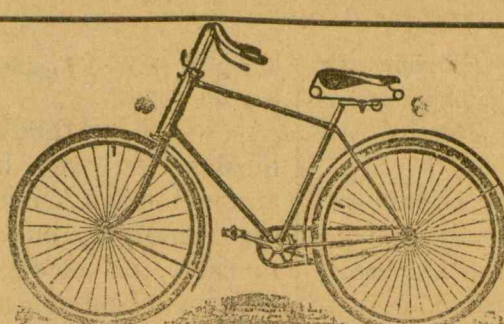
MATUTSEK JOZSEF

férfi-, női- és gyermek-czipész üzlete

Kolozsvar, Főterti Státus-palota 3 sz.

3. 45-x.

Kerékpárok

csakis legjobb külföldi
gyártmányok, varrógépek és ösz-
szes felszerelések, tömlők, külső
köpenyek, lámpák beszerzési áron. Műhelyemben
javítások feltűnő olcsó árakban kaphatók.

Kolozsvar, Grósz Frigyes
Egyetem-u. 2.kerékpár és var-
rógép gyári rak-
tárban.
708. —50.

WICHTERLE F. GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Budapesti telepének erdélyrészi bizományi raktára.

Babós és Társai

vaskereskedésében Kolozsvar, Deák Ferencz-utca 25.

Nagy raktár mindennemű gazdasági gépekben, villamos öngyújtóval ellátott
benzin motorok, benzin lokomobilo, gőz-
motor cséplőkészletek, szabadalmazott golyos
perselyű kézi és járgányos cséplőkészletek,
Gabonarosták, Trieurók, Szecska és Répa
vágók, Kukoricza morzsolók, Lógereb-
lyék, elismert legjobb szabadalmazott „Montania
Drill” sorbavető gépek stb.

Gépszíj, Gépolaj, Tova gépkénőcs és mindennemű technikai czikk
Gabona zúzó és vízmentes ponyvákolaj és porfestékek, lackok
a legjobb minőségű (Blomles)

Pormentesítő olaj

a legutányosabb árak mellett kaphatók.

Gépolajokból mintákat szívesen küldünk. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Arany, ezüst beváltás a napi árfolyam szerint.

Fő-üzlet és műterem:

Fiók üzlet:

1402. 131-00.

Mátyás király-tér 14. szám.

Wesselényi Miklós-utca 11.

Sárga János ékszerész Kolozsvar

Erdély legnagyobb ékszer és óra üzlete

és egyedüli

ékszer gyártásra, valamint műtő és vésnök munkára a

legújabb technikai viszonyokkal berendezett

a hol a legegyszerűbb ékszer, műtő és vésnök munkáktól a legremek-
kebb, a legutányosabb árban
készülnek. Legújabb francia és angol különlegességek.

Műtermem és üzletem megtekintés végett is a legnagyobb készséggel rendelkezésre áll.

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

KOLOZSVÁRT.

Ajánlja az újabb időben gazdagon és a legmo-
dernebb anyagokkal dusan felszerelt

könyvnyomdáját,

Deák F.-utca.

„Ellenzék” Könyvnyomda.

Telefon 233.

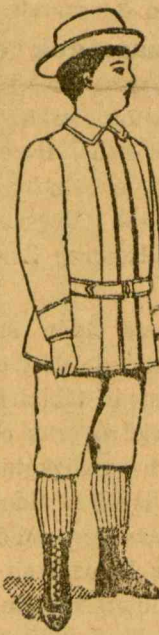
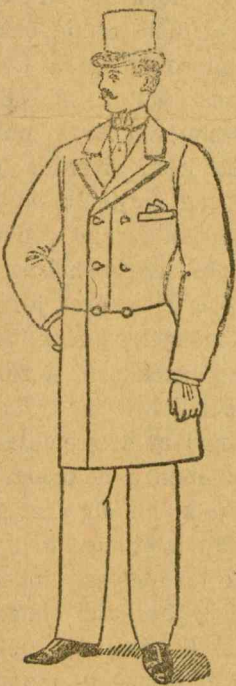
Telefon 233.

De éppen olyan csinnal és lehető olcsó árban
készít mindennemű egyszerű nyomtatványokat
is és ezeknek nemcsak csinos, hibátlan, hanem
gyors előállításáért is felelősséget vállal.

Vidéki megrendeléseket a legponto-
sabbban teljesít.

LEGELEGÁNSABB

KIVITELÜ

FÉRFI
FIU ÉS
GYERMEK
RUHÁK

KAPHATÓK:

6. 51-x.

Kolozsvar,
Neumann M. Mátyás király-tér 14.
es. és kir. udv. szállitonál